

79. *Rosa majalis* J. Herrmann — Róża girlandowa

Rozległy zasięg *R. majalis* przypada w głównej mierze na Syberię oraz wschodnią Europę. W środkowej i zachodniej Europie gatunek ten występuje lokalnie i na ogół na rozproszonych stanowiskach. Większe ich skupienia występują w Alpach, w południowo-wschodnich Niemczech (RFN, NRD) oraz w zachodniej Czechosłowacji.

Róża ta, zwłaszcza w przeszłości, była często uprawiana i w wielu miejscach zarówno poza swym naturalnym zasięgiem, jak i w jego ramach rozprzestrzeniła się z uprawy. Naturalny jej zasięg może więc być obecnie przedstawiony tylko z dużym przybliżeniem.

R. majalis jest gatunkiem zasadniczo niżowym, niemniej w Alpach dochodzi do 2100 m n.p.m. (Keller, 1931, Synopsis Rosarum Spontaneorum Europae Mediae). Zasięg róży girlandowej opracowali S. G. Saakov i O. A. Fišer (1954, w Derev'ja i kustarniki SSSR, 3) oraz H. Meusel, E. Jäger i E. Weinert (1965, Vergleichende Chorologie der zentraleuropäischen Flora).

Polska znajduje się poza strefą zwartego zasięgu *R. majalis*. Róża ta występuje u nas na rozproszonych stanowiskach na terenie niemal całego kraju, lecz w wielu miejscach zapewne jako zdziczała z uprawy. Ocena naturalności wielu naszych stanowisk nasuwa duże trudności. Można jedynie przypuszczać, że rejonem naturalnego występowania *R. majalis* w Polsce jest północnowschodnia część kraju. Graniczy ona bezpośrednio z obszarem zwartego występowania tego gatunku w nadbałtyckich republikach Związku Radzieckiego.

Rozmieszczenie stanowisk *R. majalis* w Polsce zostało przedstawione po raz pierwszy.

The extensive range of *R. majalis* covers primarily Siberia and eastern Europe. In central and western Europe this species occurs locally and generally on scattered stands. A greater agglomeration of stands occurs in the Alps in southeastern Germany (BRD, DDR) and in western Czechoslovakia.

This rose, particularly in the past, has been frequently cultivated in many places both in the natural range of its occurrence and beyond it and frequently it went wild from cultivation. Its natural range can therefore be given only in very general terms now.

R. majalis is basically a lowland species, however in the Alps it attains an elevation of 2100 m (Keller, 1931, Synopsis Rosarum Spontaneorum Europae Mediae). The range of *R. majalis* has been described by S. G. Saakov and A. O. Fišer (1954, in Derev'ja i kustarniki SSSR, 3) and H. Meusel, E. Jäger and E. Weinert (1965, Vergleichende Chorologie der zentraleuropäischen Flora).

Poland is beyond the continuous range of *R. majalis* occurrence. It occurs however on scattered stands almost throughout the country, in many places presumably after having gone wild from cultivation. One can only suspect that the range of natural occurrence of *R. majalis* in Poland covers the northeastern part of the country. This part of Poland borders directly on the continuous range of this species in the Baltic republics of the USSR.

The distribution of stands of *R. majalis* in Poland has not been prepared before.

Обширный ареал вида приходится в большей своей части на Сибирь и Восточную Европу. В Средней и Западной Европе представлен локально и в общем на разбросанных местонахождениях. Более крупные их скопления имеются в Альпах, в юго-восточной Германии (ФРГ, ГДР) и в западной Чехословакии.

Роза эта, особенно в прошлом, часто культивировалась и во многих местах, как за пределами своего естественного ареала, так и в его границах, встречается в одичавшем состоянии. Естественно, что ее ареал может быть сейчас представлен только с большим приближением.

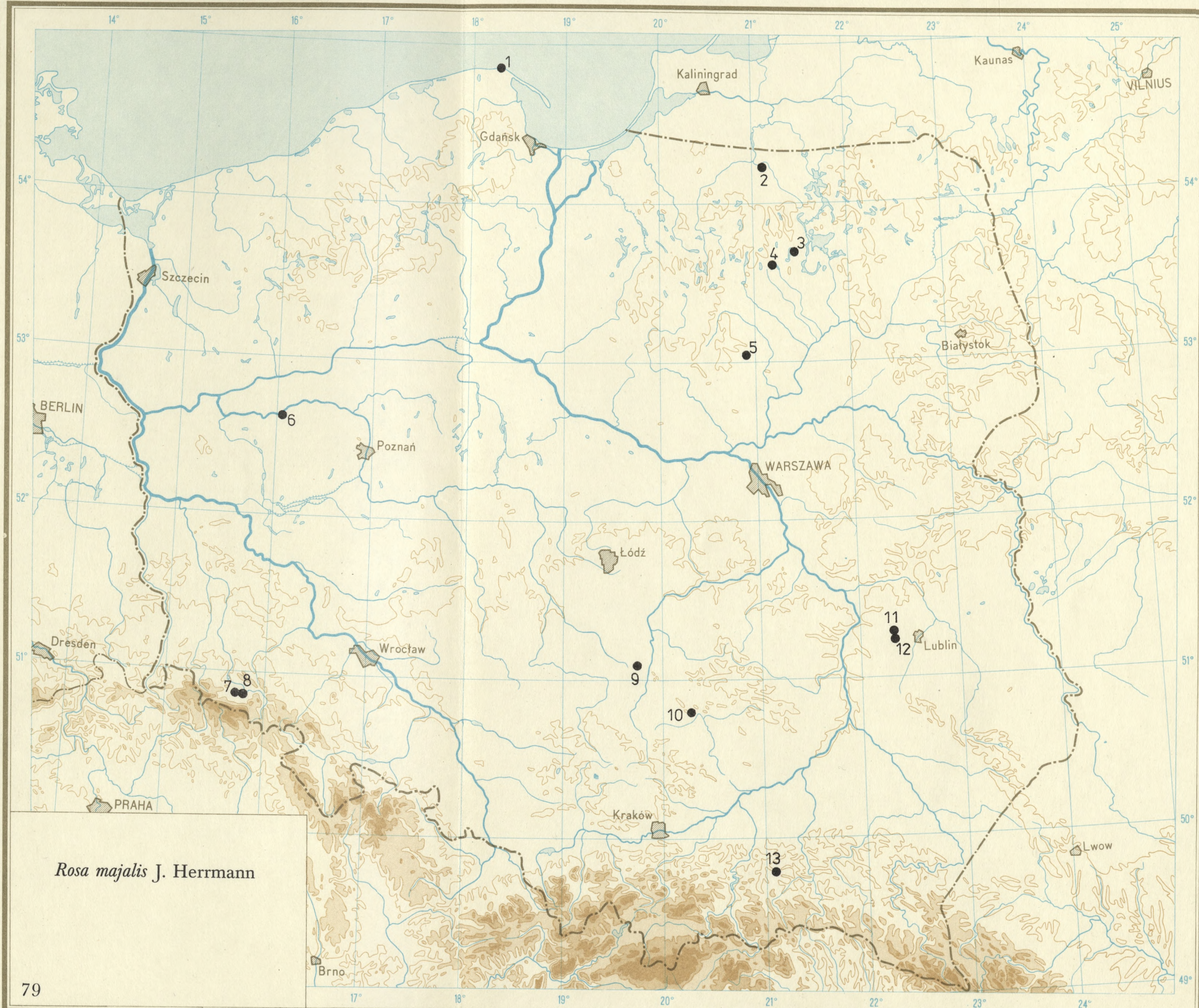
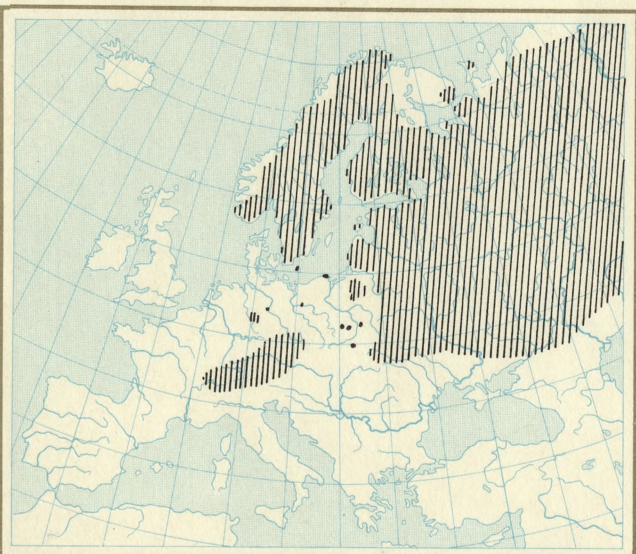
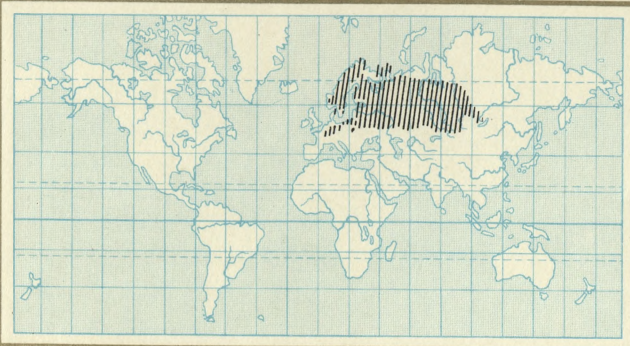
Роза майская — вид в основном низинный, однако в Альпах он поднимается до 2100 м над ур. м. (Keller, 1931, *Synopsis Rosarum Spontanearum Europae Mediae*). Ее ареал обрабатывался дважды (Сааков, Фишер, 1954, в *Деревья и кустарники СССР*, 3; Meusel, Jäger, Weinert, 1965, *Vergleichende Chorologie der zentraleuropäischen Flora*).

Польша находится вне области сплошного распространения вида. Она встречается на разбросанных местонахождениях на территории почти всей страны, но во многих местах, вероятно, как одичавшая. Оценка естественности ареала весьма затруднительна. Можно только предполагать, что районом естественного распространения вида в Польше является северо-восточная часть страны. Этот район граничит непосредственно с областью сплошного распространения розы майской в прибалтийских республиках Советского Союза.

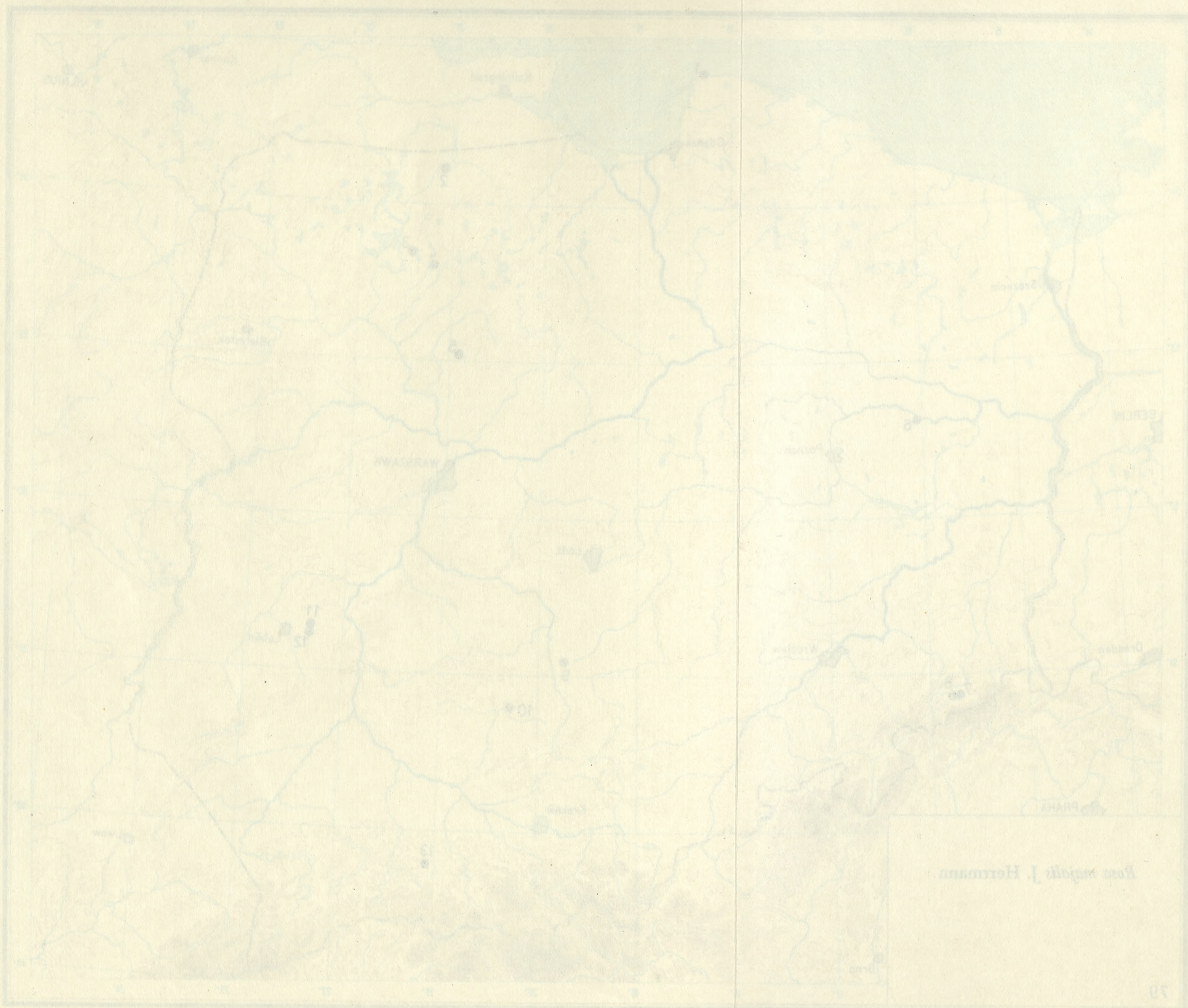
Карта размещения местонахождений розы майской в Польше составлена впервые.

STANOWISKA — LOCALITIES — МЕСТОНАХОЖДЕНИЯ

1. Okolice Jastrzębiej Góry (Lange, sine dat.)!
2. Swędrówka w okolicach Kętrzyna (Abromeit, 1888)!
3. Krutyński Las, nad jeziorem (Kalkreuth, sine dat.)!
4. Zachodni brzeg jeziora Świętajny (Abromeit, 1886)!
5. Okolice Przasnysza (Michelson, 1903)!
6. Sieraków, słoneczne zbocza nad Jeziorem Kłosowskim (Krawiec, 1930)!
7. Cieplice, w zaroślach, 400 m (Zielnik WRSL, 1912)!
8. Łomnica koło Jeleniej Góry (Parys, 1969)!
9. Ochońnik koło Radomska (Drzazga, 1949)!
10. Góra Bocheńska koło Bocheńca (Kaznowski, 1925, 1929, 1931)!
11. Nałęczów (Strassburger, 1959)!
12. Między Nałęczowem i Wojciechowem, przydroże (Strassburger, 1959)!
13. Zarośla śródpolne w pobliżu lasu na stokach góry Brzanka od strony Jodiówki Tuchowskiej, bardzo rzadko (Browicz, 1967)!

Rosa majalis J. Herrmann

Bois de la région J. Hermann

70